

KUNSTIG BELEGGEN IN SOTHEBY'S

TEKST: JACQUES POTUIJT (FINANCIËEL CONSULTANT)

Ook de internationale kunstmarkten bleven tijdens de kredietcrisis en recessie niet buiten schot. Maar Sotheby's publiceerde alweer verrassend sterke kwartaalresultaten.

De belangstelling voor kunst en antiek fluctueert hevig mee met het wel en wee van de economie. De speculatie op de Noord-Amerikaanse huizenmarkt die medio 2007 haar hoogste

punt bereikte, vindt een tegenhanger in de markt voor moderne kunst, hoewel de zeepbel hier met een vertraging van ongeveer een jaar uiteenspatte. Veelzeggend is dat de neergang in de kunstmarkt pas echt inzette met de ondergang van Lehman Brothers op 15 september 2008. Dat nieuws kwam net te laat om de veiling van het werk van Damien Hirst op 15 en 16 september in London in gevaar te brengen. Verzamelaars dreven nog lustig de prijzen op tot ver boven de meest optimistische ramingen. Slechts enkele dagen later kelderden de prijzen op de markt voor moderne kunst met meer dan 50 procent.

Oude kunst en andere verzamelobjecten die zich sinds eeuwen hebben bewezen, bevinden zich in rustiger vaarwater maar contemporaine kunst, waarmee de werken worden aangeduid van kunstenaars die na de Tweede Wereldoorlog zijn geboren, wordt kennelijk aangeschaft uit dezelfde pot speculatief geld. Menigeen kijkt met ongeloof naar de absurde prijzen voor werk van hedendaagse kunstenaars als Damien Hirst, Jeff Koons en Jean Michel Basquiat en voor de oorlog geboren representanten van de moderne kunst, zoals Andy Warhol, Yves Klein en Lucian Freud.

De esthetische bekoring of appreciatie van een eigentijds abstract kunstwerk staat uiteraard los van de prijs die ervoor wordt betaald. De waardestijging hangt mede af van de accumulatie van geld, meestal als resultaat van een of andere vorm van eco-

nomische aberratie. Voor wie miljoenen of zelfs miljarden bezit, zal het marginale nut van kapitaal afnemen tot het punt dat 100 miljoen dollar gelijkwaardig wordt geacht aan een stuk canvas voorzien van enkele verfstreken. De koper van moderne kunst bepaalt de prijs, waarna later de theoretische rationalisatie volgt. Een hele bedrijfstak van kunsthistorici, experts, museumdirecteuren en veilinghuizen staat ter beschikking om de prijs van een kunstwerk te duiden in termen van oorspronkelijkheid en zeggingskracht.

Tot de economische aberraties mogen zeker ook scheve inkomensverhoudingen

worden gerekend. De economische opkomst van landen als China en Rusland geeft een nieuw impuls aan de accumulatie van rijkdom die deels neerslaat in florierende kunstmarkten. Vooral die in China beleeft ongekende tijden. Van de hedendaagse kunstenaars van wie een kunstwerk het afgelopen jaar voor het eerst de verkoopprijs van 100.000 euro overschreed, kwam een twintigtal uit China.

Dat speculatieve belangstelling voor moderne kunst niet te stuiten is en kennelijk over alle landsgrenzen heen gaat, is zeker goed nieuws voor kunsthandelaren, niet in de laatste plaats voor grote veilinghui-

